

Komentarz Pracowniczego Towarzystwa Emerytalnego „Nowy Świat” S.A. i TFI Energia S.A. do sytuacji rynkowej związanej z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa

W ostatnich tygodniach przez giełdy na całym świecie przetoczyła się fala spadków cen akcji spowodowana bieżącymi konsekwencjami i strachem przed ekonomicznymi skutkami rozprzestrzeniania się epidemii koronawirusa. Od początku roku do dnia dzisiejszego indeksy giełdowe na całym świecie spadły o 20%-40%, w tym niemiecki indeks DAX traci ok. 34%, polski WIG traci ok. 35%, a WIG20 ok. 38%. W tych skrajnie niekorzystnych warunkach rynkowych dzisiejsza wycena jednostki rozrachunkowej PFE Nowy Świat była o 8,86% niższa od wyceny na koniec 2019 r.

Napływające od końca ubiegłego roku informacje z Chin o nowym wirusie nie znajdowały do drugiej dekady lutego br. odzwierciedlenia w wycenie większości aktywów finansowych. Inwestorzy na całym świecie zakładali, że doświadczenia z poprzednimi epidemiami (np. z SARS czy świńską grypą) wskazują na bardzo ograniczone przełożenie tego typu wydarzeń na gospodarkę i rynki kapitałowe. Dopiero niekontrolowany wzrost liczby zachorowań we Włoszech uruchomił lawinę panicznych reakcji rynkowych, które wraz z rozprzestrzenianiem się wirusa na kolejne kraje, przybierały na sile. W krajach dotkniętych epidemią koronawirusa przejściowo zamykane są szkoły, instytucje kultury, restauracje, sklepy, zamiera transport, w tym ruch lotniczy, a szczególnie cierpi turystyka. Ludzie pozostając w swoich domach mają ograniczone możliwości zarabiania i mniej konsumują, a w gospodarce przerwaniu uległy łańcuchy dostaw. W konsekwencji obecnym scenariuszem bazowym jest silne, globalne spowolnienie i nie wykluczona jest przejściowa recesja.

Wpływ koronawirusa na funkcjonowanie PFE Nowy Świat

Od początku 2019 r. zmniejszony został udział akcji w aktywach naszego Funduszu z 30% na 25%. Poskutkowało to sprzedażą akcji z portfela Funduszu o wartości około 6% zgromadzonych aktywów. Dodatkowo utrzymywaliśmy nieco niższe od przyjętego poziomu 25% zaangażowanie w akcje. Wynikało to ze stosowania metodologii cyklu – TFI Energia S.A. (zarządzający aktywami Funduszu) nie dostrzegało wyraźnych przesłanek potwierdzających ożywienie globalnej koniunktury gospodarczej. Pomimo tego, że jak na standardy typowego funduszu emerytalnego posiadaliśmy relatywnie mało akcji, to jednak silna skala spadków na globalnych rynkach finansowych musiała spowodować również spadek wyceny jednostki rozrachunkowej PFE Nowy Świat i to pomimo spadku udziału akcji w aktywach Funduszu do ok. 20%.

Z operacyjnego punktu widzenia jesteśmy w pełni gotowi do pracy w sytuacji kryzysowej. W szczególności zarządzanie aktywami Funduszu, wycena jednostki rozrachunkowej i obsługa członków Funduszu, w tym realizacja dyspozycji wypłat, nie są w żaden sposób zagrożone. Fundusz dysponuje dużą rezerwą płynnych środków umożliwiającą realizację dyspozycji uczestników Funduszu bez konieczności dokonywania operacji na aktywach Funduszu. Infrastruktura operacyjna związana z działaniem Funduszu przygotowana jest na pracę zdalną.

Perspektywy PFE Nowy Świat

Udział akcji w aktywach PFE Nowy Świat jest najniższy w historii. Obecnie zarządzanie aktywami Funduszu oparte jest na dążeniu do zapewnienia maksymalnie możliwego bezpieczeństwa. Uważamy, że wpływ epidemii koronawirusa na sytuację gospodarczą będzie, przynajmniej w krótkim i średnim okresie, bardzo negatywny. Uważnie obserwujemy więc poszczególne spółki giełdowe i sektory gospodarki z punktu widzenia wrażliwości ich dochodowości na spowolnienie gospodarcze. Zakładamy, że w dłuższym horyzoncie czasowym będziemy mieli do czynienia z dobrą okazją dokonania inwestycji owocującą odrobieniem bieżących strat i dobrymi stopami zwrotu w przyszłości. Akcje polskich spółek są wyjątkowo tanie. Wskaźnik ceny do zysku dla indeksu WIG spadł do poziomu ok. 8,3. Ostatni raz tak tanio na warszawskim parkiecie było w samym dołku bessy w 2008 r.

Należy pamiętać, że oszczędzanie emerytalne co do zasady ma charakter długoterminowy, a decyzje podejmowane zarówno przez zarządzających aktywami Funduszu, jak i jego uczestników, powinny uwzględniać bieżącą sytuacją i oczekiwania jej zmiany w przyszłości. Obecny głęboki spadek wyceny jednostki rozrachunkowej może przekładać się na osobiste finanse uczestników naszego Funduszu jako strata praktyczna lub teoretyczna. Dla większości uczestników naszego Funduszu obecny spadek wyceny jednostki rozrachunkowej będzie miał aspekt teoretyczny, gdyż ilość papierów wartościowych w aktywach Funduszu nie spadła – spadła ich obecna wycena. Historia rynków finansowych wskazuje, że po każdej głębokiej przecenie akcji ich wartość rośnie. Mamy nadzieję, że powtórzenie takiego schematu nastąpi w nieodległym czasie.

Pracownicze Towarzystwo Emerytalne
„Nowy Świat” S.A.

TFI Energia S.A.

Warszawa, 16.03.2020 r.